

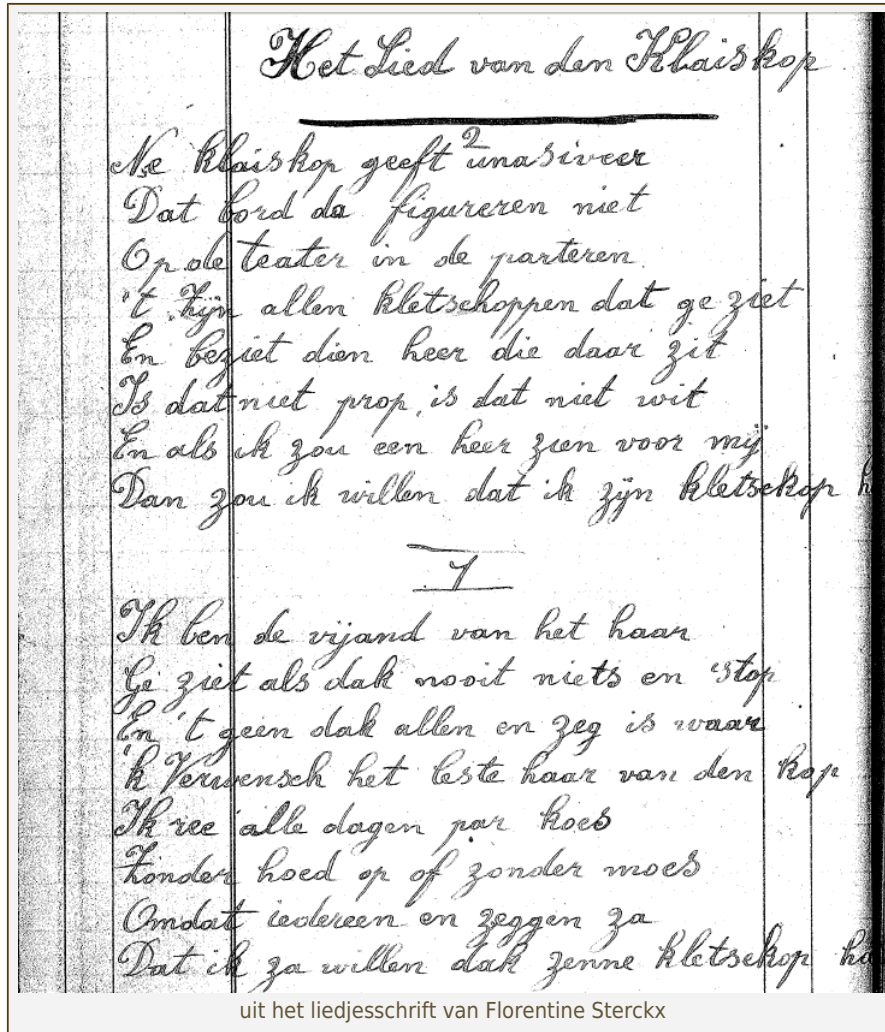
Van Jan De Baets (1866-1953) hebben we al een aantal liederen op deze site besproken:

- [Van de Nord tot aan de Midi](#) – zie ook [een geïllustreerde versie op YouTube](#)
- [De vagebond](#)

maar de man heeft er nog heel wat andere uit zijn mouw geschud. Zelf bracht hij ze niet op straat, hij was een podium-man, hetzij in een café-chantant, hetzij in een theater. Bij de meeste van zijn liedjes hoort een aangepaste kostumering en af en toe wordt de zang onderbroken door een verklarende voordracht of een hele sketch. Hij was voor de Brusselaars wat zijn tijdgenoot [Frans Lamoen](#) (1876-1954) was voor de Antwerpenaars.

We vonden de tekst oorspronkelijk in een liedjesschrift van Florentine Sterckx (1892-1974) uit Leefdaal die het circa 1930 opschreef van een onbekende bron, zonder opgave van de zangwijze. De tekst gaat zichtbaar regelmatig de mist in.

Die onbekende bron zou een Leuvense marktzanger kunnen zijn, we vonden een liedblad ondertekend door M.E. Charpentier, Leuven dat eveneens besmet is met verkeerd begrepen Brusselse uitdrukkingen.

De Klets kop

Kluchtlied

1

Ik ben den vijand van het haar,
En ge ziet da 'k niets en stop,
Hetgeen ik zeg, ja dat is waar,
Verwensch het laatste haar van den kop,
Nochtans bij mij man, keert het niet,
Hij is wel gevuld, gelijk ge ziet,
En toch zeg ik zoo dikwijls aan mijn vraa, (bis)
'k Zou willen da 'k ne klets kop aa. (bis)

2

Ne klets kop da maakt ni veel sevére,
En dat geneert u niet,
Gaat in Theater op partère,
Het is al klets kop dat ge ziet,
Zie daar ne keer die ginder zit,
Is da ni proper, is da ni wit,
Als ik dan zoo een man zie zitten voor maa, (bis)
'k Zou willen da 'k ne klets kop aa. (bis)

liedblad van of gedrukt bij M.E. Charpentier, Leuven

Een melodie vonden we zoals zo dikwijls in "De geschiedenis van het Café-Chantant", een boek van Willy Lustenhouver.

De klets-kop

Ik ben 'n vij-and van het haar, en ge zult zien da'k niets ver-stop. Het-
geen ik zeg-ge dat is waar, 'kver-wens het meest 't haar van de kop. Nocht-
tans, bij mij man-keert er niet, 'k ben goed-ge-vuld ge-lijk ge ziet, en
toch zeg ik zo dik-wijls aan mijn vrouw, 'k zou wil-len da'k 'n klets-kop
had. En toch zeg ik zo dik-wijls aan mijn vrouw, 'k zou
wil-len da'k 'n klets-kop had.

Als ik nu toch een klets-kop had, ja een zo bloot als mijne kniën,
En daar nog duizend frankskens bij, ik deed niets meer, ge zoudt het zien.
'k Reed alle dagen met de koets, en zonder hoed of zonder «mouch» (muts)
Omdat de mensen zouden zeggen ja, } *bis*
'k Zou willen da'k een klets-kop had.

Een Antwerpse versie - afwijkende tekst, maar gelijkaardig procédé - vonden we op YouTube in [één van de animatiefilmpjes van doelie5457](https://www.youtube.com/watch?v=doelie5457)

Een “klets-kop” is gekend in vrijwel alle dialecten en de betekenis ervan spreekt voor zich als u de straatlied versie kent van de beroemde aria uit Carmen van Bizet:

“Toreador, op ne klets-kop stoa gien hoar, Toreador, Toreador”
(Stierevechter, op een kaalkop staat geen haar)

U merkt het, het rijmt alleen in het dialect. Dat is ook het geval in deze en andere teksten van Jan De Baets, die bovendien in het Brussels zijn gesteld = doorspekt met franse woorden of zinswendingen.

Voorbeeldje zonder Frans: (laatste zin van de eerste strofe)

En toch zeg ik zo dikwijls aan mijn vrouw:
ik wou dat ik een kaalkop had.

In het dialect:

En toch zeg ik zoe dikkes oan main vraa:
ik wa dakik ne klets kop a.

In het lied verhaalt De Baets waarom niet de kale man het voorwerp moet zijn van spot, neen, het is precies omgekeerd: een kale kop heeft niets dan voordelen! Zelf heeft hij volgens de eerste strofe een weelderige haardos, en in de tweede strofe laat hij uitschijnen dat kaalhoofdigen meestal zwemmen in het geld. Daarna komen andere voordelen: je hebt geen kapper of kam meer nodig, het geeft je een streng en voornaam uiterlijk en als klap op de vuurpijl: een blinkende klets kop weerkaatst het licht...

We hebben de tekst gereconstrueerd aan de hand van de gevonden versies en de verkeerd begrepen uitdrukkingen verbeterd. De originele tekst van De Baets is niet in ons bezit; ik ben benieuwd als we die ooit vinden hoe correct onze veronderstellingen zijn!

Het lied van de klets kop

Ik ben de vijand van het haar,
ge ziet als da'k nooit niks verstop,
en 't geen da'k ale zeg is waar:
'k verwens het lest' haar van de kop.
Pertang, bij mij mankeert er niet,
'k ben goe gevuld lak as ge ziet,
en toch zeg ik zo dikwijls aan mijn vra:
'k za willen da'k ne klets kop a,

“

**en toch zeg ik zo dikwijls aan mijn vra:
'k za willen da'k ne klets kop a!**

Als ik na toch ne klets kop a,
ene zo bloot as maine knie,
en daar nog duzend frangskes ba,
'k dei niks ne mie ge zaat het zien
Ik reid alle dagen per koesj
al zonder hoed of zonder moesj
omdat iedereen zjaloes zeggen za:
'k za willen da'k ne klets kop a,

“

omdat iedereen zjaloes zeggen za:

“ ‘k za willen da’k ne klets kop a!

‘k Veracht het haar, ‘t zij zwart of blond,
niks beiter as nen bloeten kop.
Da mokt ne mens goed en gezond,
en daar zit gien vuilighaad op.
Ne klets kop, ja, dat es profijt,
ge spaart ne kam en ge spaart tijd
en het haar snaien spaarde er nog ba,
‘k za willen da’k ne klets kop a,

**“ en het haar snaien spaarde er nog ba,
‘k za willen da’k ne klets kop a.**

Ne klets kop da gef t a een air,
iet chiquer da bestaat er niet.
Op den theater, de parterre,
het is al klets kop dat ge ziet.
Beziet den heer, die ginder zit,
is da ni proper en ni wit?
En als ik zo nen heer zien staan voor ma,
‘k zou willen da’k zijne klets kop a,

**“ En als ik zo nen heer zien staan voor ma,
‘k zou willen da’k zijne klets kop a!**

‘k Hem d’universitaat gedaan,
ik he’m er drei jaar gestudeird,
dat er haar op ne kop moet staan,
‘k hem niks gevonden dat ‘t proeveirt.
‘t Es giene zwans as k’hale zeg:
ne klets kop jaagt den doenker weg!
‘t Was zonder lampe eive kleir as na
as eder ee ne klets kop a,

**“ ‘t Was zonder lampe eive kleir as na
as eder ee ne klets kop a!**

[Partituur * Het lied van de Kletskep *](#)

1. instrumentaal